

Vybraná odvětví ekonomiky

10. Zemědělství, lesnictví a rybnářství

Růst hrubé přidané hodnoty v odvětví zemědělství, lesnictví a rybnářství se vloni zastavil. Souviselo to především se slabšími výsledky rostlinné produkce.

Svízný růst výkonu primárního sektoru¹ tažený v letech 2014 až 2016 především velmi dobrou úrodou základních plodin se vloni již neopakoval. Hrubá přidaná hodnota (HPH)² se meziročně snížila o rovná 3 %, nejvíce po roce 2010. K tomuto výsledku přispěly všechny dílčí odvětví primárního sektoru vyjma lesnictví a těžby dřeva, kde naopak výkony vzrostly. Slabší loňská úroda spolu se silícími mzdovými náklady napříč celým sektorem se odrazily v ziskovosti podniků. Podíl hrubého provozního přebytku nefinančních podniků v zemědělství, lesnictví a rybnářství na jimi vytvořené HPH se meziročně snížil o 4 p. b. (na 75 %)³. I tak šlo ale o třetí nejlepší výsledek v novodobé historii.

Míra investice podniků v primárním sektoru stagnovala, nadále ale zůstávala nad průměrem národního hospodářství.

Míra investic v primárním sektoru ve srovnání s rokem 2016 stagnovala. Podíl tvorby hrubého fixního kapitálu (THFK) na HPH činil 40 % (v celém národním hospodářství 28 %). Míra investiční aktivity má na rozdíl od většiny ostatních odvětví ekonomiky dlouhodobě spíše rostoucí trend⁴. Více než dvě třetiny nových investic směřovalo loni do strojů a zařízení, necelá čtvrtina do budov a staveb. Ve srovnání s celou ekonomikou se ve struktuře investic primárního sektoru více uplatňují dopravní prostředky, ostatní stoje a zařízení (kromě prostředků na ICT) a vzhledem k charakteru výrobního procesu logicky i pěstované biologické zdroje (hospodářská zvířata, stromy, ostatní plodiny). Negativně vyznívá dlouhodobě nízký podíl investic orientovaných na produkty duševního vlastnictví (v roce 2017 šlo jen o 1,6 % z THFK)⁵.

Míra investic v primárním sektoru převyšovala v Česku úroveň EU o více než čtvrtinu.

Míra investic v primárním sektoru dlouhodobě zůstává, podobně jako ve většině ostatních segmentů ekonomiky, v Česku nad úroveň EU (kde v roce činila 31 %). Relativně nejvíce bylo investováno v některých starších členských státech se silným zastoupením zemědělské živočišné produkce a významnou dotační podporou (např. v Dánsku, Belgii, Velké Británii, Německu či Rakousku).

Zaměstnanost v primárním sektoru zůstala stabilizovaná. Výše průměrných výdělků i produktivita práce setrvaly výrazně pod úrovní celé ekonomiky.

Celková zaměstnanost⁶ v zemědělství, lesnictví a rybnářství je po roce 2010 stabilizovaná. Meziročně loni pracovníků mírně přibýlo (o 0,6 %) zásluhou vyššího počtu sebezaměstnaných v zemědělství i nárůstu četnosti zaměstnanců v lesnictví a těžbě dřeva. Spíše než celková četnost pracovníků zůstává problémem jejich věkové složení⁷. Průměrné hrubé výdělků⁸ vzrostly o 5,0 % (a již třetím rokem v řadě za tempem v celé ekonomice zaostaly). Jejich loňská měsíční výše (23,5 tis. korun) byla o pětinu pod úrovní národního hospodářství. V rámci celého odvětví dosáhli mírně příznivějšího postavení zaměstnanci v lesnictví a těžbě dřeva (27,3 tis. korun). Toto dílčí odvětví také jako jediné z primárního sektoru

¹ Primární sektor je zde pojímán v užším vymezení. Zahnuje odvětvové oddíly rostlinná, živočišná výroba, myslivost; lesnictví a těžba dřeva; rybolov a akvakultura. Není zde naopak zahrnuto odvětví těžby a dobývání, jehož vývoj je stručně nastíněn v kap. 3.2 (Průmysl).

² Pokud není uvedeno jinak, vychází všechny údaje v této kapitole z dat národních účtů. Kde je to relevantní, jsou očištěny o cenové vlivy.

³ Primární sektor se na rozdíl od dřívější většiny ostatních odvětví ekonomiky vyznačuje výrazně nižší dominací nefinančních podniků ve prospěch vyšší role drobných podnikatelů (v národním účetnictví zařazených do sektoru domácností). Tato skutečnost je ještě více než v Česku patrná ve starších členských státech EU. V ČR vytvářely vloni nefinanční podniky jak v zemědělství, tak i v lesnictví necelých 60 % HPH těchto dílčích odvětví. Dominovaly (94 %) jen v tuzemských podmínkách zcela okrajovém segmentu rybnářství (podílejícího se na přidané hodnotě celého primárního sektoru jen 0,5 %).

⁴ Loňská míra investic byla v primárním sektoru čtvrtá nejvyšší v historii samostatné ČR a za dosud rekordní úrovní z roku 2012 (41 %) zaostala jen nepatrně. Na relativně vysoké investiční aktivitě celého sektoru se podílela většina dílčích odvětví, vyjma lesnictví a těžby dřeva, ve které i přes pokračující růst loni dosahovala jen 17 % (a patřila naopak v rámci celé ekonomiky k výrazně podprůměrným).

⁵ Menší podíl měly vloni na úrovni 22 odvětvových sekcí ekonomiky jen činnosti v oblasti nemovitostí.

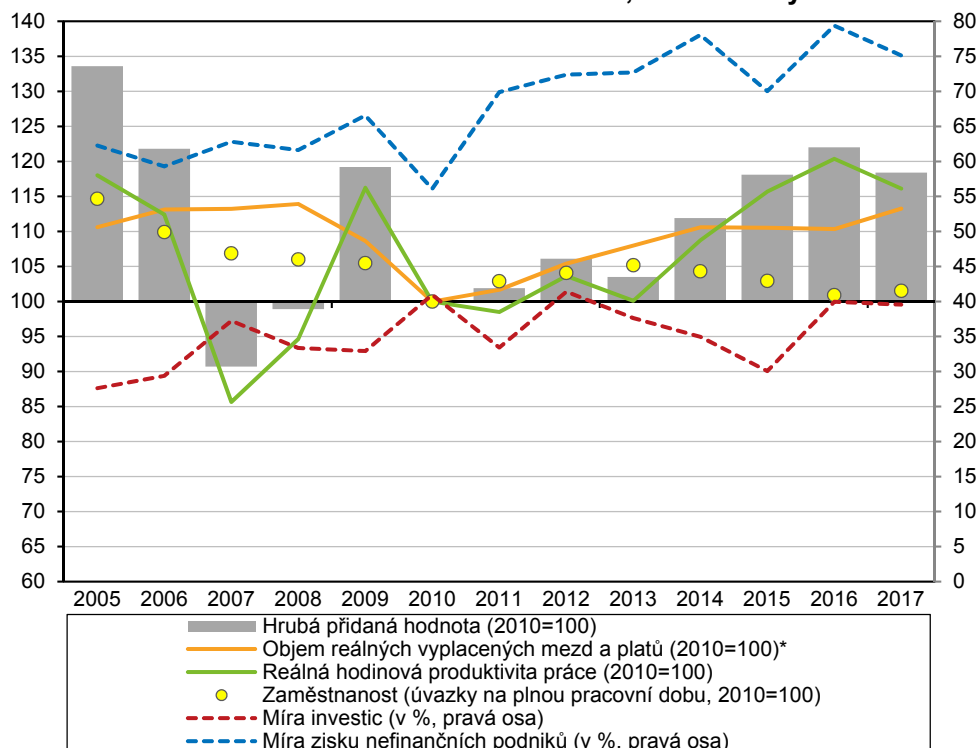
⁶ Údajů týkajících se trhu práce (zaměstnanost, mzdy) vychází z národních účtů a jsou přepočteny na plné úvazky.

⁷ Dle výsledků Strukturálního šetření v zemědělství v roce 2016 bylo z celkového počtu pravidelně zaměstnaných osob v zemědělství v ČR (130 tis.) 36 % ve věku 55 a více let (v Jihomoravském a Zlínském kraji téměř 40 %). Naopak do 35 let bylo v ČR jen 18 % pracovníků.

⁸ Zahnují veškeré příjmy ze zaměstnání – jak v peněžní, tak i v naturální podobě.

dlouhodobě vykazuje vyšší hodinovou produktivitu práce – v roce 2017 o čtvrtinu nad úrovní celé ekonomiky⁹.

Graf 10.1 Základní ukazatele odvětví zemědělství, lesnictví a rybnářství

*Do reálného vyjádření převedeno deflátorem výdajů na konečnou spotřebu domácností. Zdroj: ČSÚ (národní účty)

Podíl primárního sektoru na celkové zaměstnanosti byl v Česku v rámci skupiny novějších členských států EU druhý nejvyšší

Role primárního sektoru v celé ekonomice optikou zaměstnanosti i HPH se ve starších i novějších členských zemích EU dlouhodobě snižuje. V ČR (stejně jako na Slovensku) zaměstnával v roce 2017 jen 3,0 % všech pracovníků, šlo po Maltě (1,5 %) o druhý nejvyšší podíl mezi novějšími členskými státy EU a také desátý nejvyšší v celé Unii (již vévodilo Rumunsko s 24 % a Bulharsko s 19 % a s odstupem Řecko s 11 %). Na HPH se v roce 2017 primární sektor v Česku podílel 2,3 %, podobně jako v Polsku (kde ale zaměstnával plnou desetinu všech pracovníků). Vyšší podíl na přidané hodnotě nežli na zaměstnanosti byl (ze zemí EU a ESVO) zaznamenán jen na Islandu a Slovensku.

V Česku dlouhodobě posiluje váhově dominantní rostlinná produkce nad živočišnou výrobou.

Detailnější strukturální pohled na vývoj výkonů v rozhodující části primárního sektoru ekonomiky poskytuje souhrnný zemědělský účet¹⁰. Z něj plyne, že počínaje rokem 2004, kdy Česko vstoupilo do EU, převažuje rostlinná produkce nad živočišnou¹¹ a tento trend spíše posiluje. Nejvyšší váhy (60 %) dosáhla rostlinná produkce v roce 2016, když se projevil vliv velmi dobré úrody (hlavně obilovin i technických plodin). Loni podíl rostlinné produkce na výkonu celého zemědělského odvětví klesl na 55,6 %. Produkce celého zemědělského odvětví (vyjádřená ve stálých cenách roku 2000) se loni nacházela fakticky na úrovni roku 2015, ve srovnání s rokem 2016 se ale o téměř 6 % snížila (z toho v samotné rostlinné produkci o desetinu). Stála za tím nižší produkce ve váhově dominantní

Produkce celého zemědělského odvětví meziročně klesla. Slabší úroda se prolínala drtivou většinou oblastí rostlinné produkce.

⁹ Ve váhově dominantním odvětví primárního sektoru – rostlinné a živočišné výrobě i myslivosti – dosahovala vloni hodinová produktivita práce 60 % úrovně národního hospodářství.

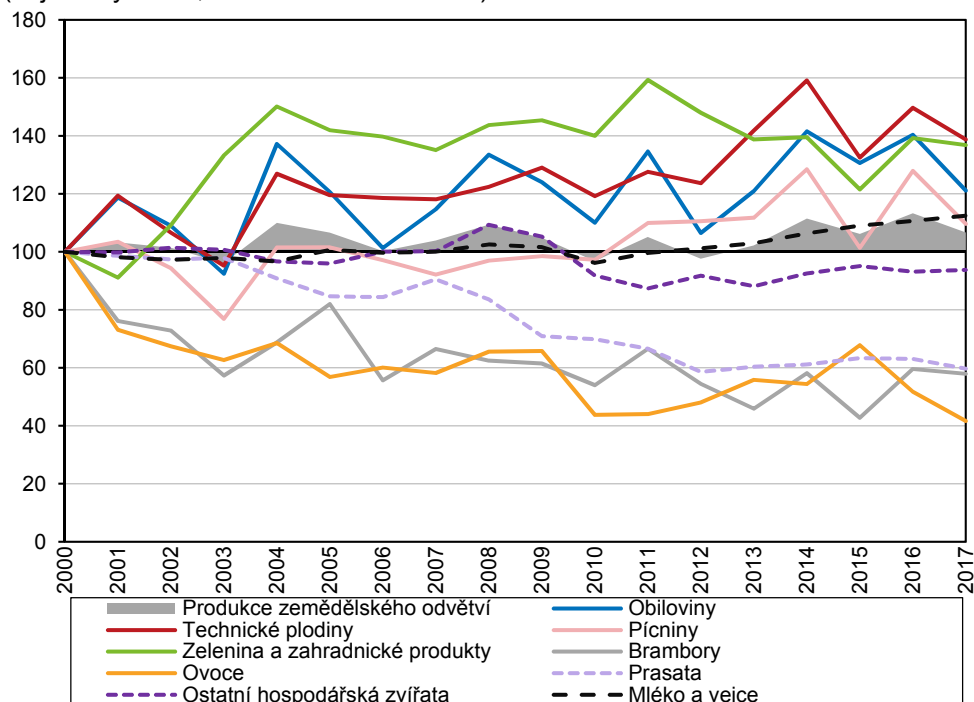
¹⁰ Souhrnný zemědělský účet (SZÚ) nezahnuje jednotky produkující jen pro vlastní spotřebu (zahrádky a chov hospodářských zvířat u domácností). Zemědělská produkce pro vlastní spotřebu rolníků, jejichž hospodářství překročí spodní prahovou hodnotu, je ale součástí SZÚ.

¹¹ To v roce 2017 platilo pro patnáct států EU. Šlo většinou o novějších členské státy a dále také o většinu středomořských států. Ze zemí, které vstoupily do EU po roce 2000, vykazovaly vyšší specializaci zemědělství na živočišnou výrobu jen Polsko (53 %) a také některé malé ekonomiky (Maltý, Kypr, Estonsko).

skupině obilovin (meziročně o bezmála sedminu), s poklesem se ale potýkaly téměř všechny hlavní skupiny rostlinné produkce. Slabší sklizeň byla loni výsledkem hlavně nižších hektarových výnosů, neboť z významnějších plodin klesla citelněji produkční plocha jen u jednoletých pícnin, triticales a máku (mezi 8 a 9 %). Meziroční srovnání úrody je ale ovlivněno výjimečně příznivým rokem 2016¹². Nicméně i ve srovnání s desetiletým průměrem (za období 2008 až 2017) loňská sklizeň zaostala, a to zejména u obilovin (o 5,0 %) ¹³ a olejnin (4,6 %). Zatímco u obilovin byl pokles sklizní proti dlouhodobému průměru ovlivněn výhradně nižší produkční plochou, u olejnin naopak snížením výnosů (při mírném růstu produkční plochy o 1,1 %) ¹⁴.

Graf 10.2 Produkce v zemědělského odvětví
(objemový index, úroveň roku 2000=100)*

*Údaje ve stálých cenách roku 2000, Data za rok 2017 jsou předběžná.

Zdroj: ČSÚ (souhrnný zemědělský účet)

Úrodu ovoce loni poznamenaly opakované jarní mrazy. Objem produkce zeleniny se meziročně výrazně nezměnil.

Výrazněji se nedařilo ovocnářství, kde loňskou sklizeň poznamenaly opakované mrazy v jarním období (duben, květen). Meziroční propad sklizní měl plošný charakter, lepší úrody dosáhli jen pěstitelé broskví a meruněk (jejich sklizeň v roce 2016 byla ale vůbec nejslabší v novodobé historii). Ve výrazně dominantním segmentu ovocnářství – produkci jablek – se loni sklizeň snížila proti roku 2016 o 16 %, proti desetiletému průmětu o 15 %. Hluboký pokles úrody proti dlouhodobému průměru byl u některých ostatních produktů ovlivněn rovněž klesajícími počty pěstovaných stromů či keřů (broskve, višně, rybíz). Podstatně lépe na tom loni byli producenti čerstvé zeleniny¹⁵. Dařilo se produkci mrkve, květáku či

¹² Sklizeň obilovin (8,60 mil. tun) byla čtvrtá nejvyšší v historii sledování (od roku 1918), u samotné pšenice (5,45 mil. tun) se dokonce jednalo o absolutní rekord.

¹³ Nižší sklizeň obilovin se týkala hlavně kukuřice na zrno (-25 %), žita (-22 %), ječmene (-7 %) a ovsa (-6 %). Byla důsledkem významného poklesu produkčních ploch. Naopak u pšenice, jakožto váhově dominantní obiloviny (tvořící v roce 2017 téměř dvě třetiny objemu sklizených obilovin), zůstaly loni jak produkční plocha, tak i hektarové výnosy oproti desetiletému průměru nezměněny.

¹⁴ K poklesu hektarových výnosů oproti dlouhodobému průměru došlo loni především u váhově dominantní olejnin – řepky (o 8 %) a dále také u máku (o 14 %). U obou těchto plodin přitom patří Česko dlouhodobě k nejvýznamnějším producentům v EU. V roce 2016 vytvářela řepka v tuzemsku 10,7 % celkové produkce zemědělského odvětví – nejvíce ze všech států celé EU (1,8 %). S výraznějším odstupem následovaly Lotyšsko (7,6 %), Slovensko (6,4 %) a dále pak ostatní státy Pobaltí.

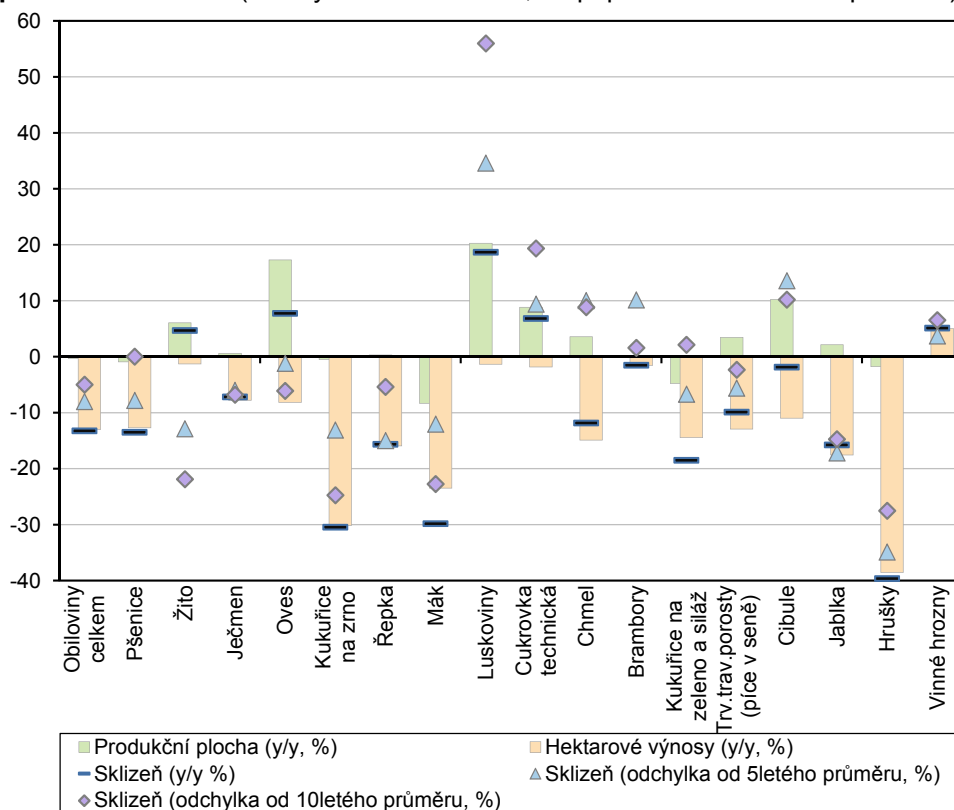
¹⁵ Zatímco hodnota produkce (ve stálých cenách) klesla v ovocnářství meziročně o téměř pětinu, u čerstvé zeleniny o necelá 3 %.

kedluben, naopak o dvě třetiny propadla meziročně sklizeň rajčat. Vedle tržní produkce ovoce, zeleniny či brambor se sklizeň z nezanedbatelné části tradičně odehrává také u drobných pěstitelů v sektoru domácností (tj., mimo zemědělský sektor)¹⁶.

Dařilo se producentům cukrové řepy, luskovin, chmele i vinných hroznů.

Příznivá byla loni úroda cukrové řepy (4,4 mil. tun, druhá nejvyšší od roku 1990) i luskovin. Produkce těchto plodin v posledních třech letech těží z rozšiřujících se osevních ploch. Sklizeň brambor se meziročně prakticky nezměnila a zároveň se ani výrazněji neodchýlila od desetiletého průměru. Slunný, velmi teplý a srážkově normální loňský rok svědčil produkci vinných hroznů (meziročně +5 %, proti 10letému průměru +7 %). Sklizeň chmele, tradiční exportní komodity tuzemského zemědělství, dosáhla i přes meziroční pokles (o 12 %) třetí nejlepší výsledek po roce 2005.

Graf 10.3 Sklizeň, produkční plocha a hektarové výnosy* hl. zemědělských plodin v roce 2017 (změny v % - meziročně, resp. proti dlouhodobému průměru)

*U jablek a hrušek výnos na jeden strom.

Zdroj: ČSÚ

Slabší výsledky výroby masa byly vykompenzovány dlouhodobě příznivějším vývojem i produkce mléka a vajec.

K nižší produkci masa přispěl nejvíce segment vepřového. Růst výroby drůbežního masa naopak

Situace v živočišné produkci zůstává po odeznění významnějších turbulencí v období 2009 až 2012 (způsobených propadem produkce vepřového, zčásti i drůbežního masa) stabilizovaná. Celková živočišná produkce (ve stálých cenách roku 2000) v roce 2017 meziročně stagnovala (podobně jako v předešlém roce), když slabší výsledky producentů masa byly prakticky vykompenzovány dlouhodobě rostoucími výkony u ostatních živočišných produktů. Výroba jatečných zvířat (v tunách živé hmotnosti) se po stagnaci v roce 2016 loni meziročně snížila o 1,3 %. V pozadí stál hlubší propad produkce prasat, z menší části i skotu. Vzhledem k rozvoji vývozu živých zvířat byl vývoj produkce masa v tuzemsku loni ještě méně příznivá. Ta se snížila o 2,5 %, nejvíce za posledních pět let. Ve váhově dominantní kategorii vepřového masa došlo k poklesu o 4,2 % (produkce

¹⁶ V roce 2016 šlo o 52 % sklizeň ovoce, 24 % konzumní zeleniny a 16 % brambor (z celkové sklizeň zemědělského sektoru i domácností stojících mimo něj).

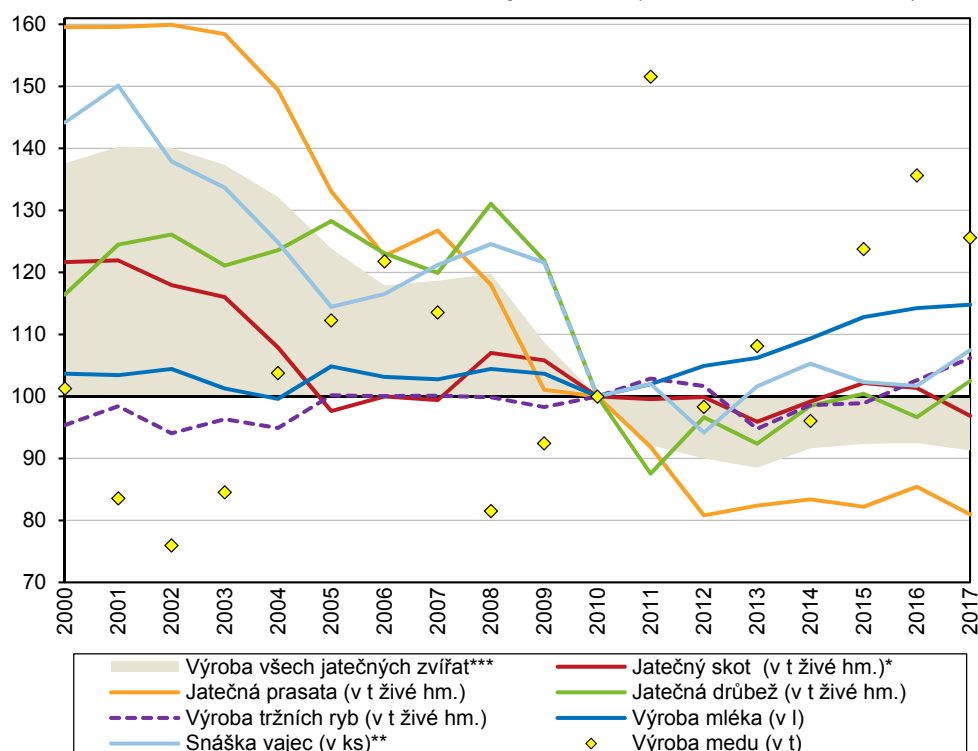

pokračoval.

Nižší rentabilita chovů se odrazila ve stavech chovaných prasat. Ty byly loni nejnižší v historii.

se snižovala již třetím rokem v řadě). Naopak na růst v předešlých třech letech nenavázalo hovězí a telecí maso, v úhrnu zde loni výroba poklesla o téměř 6 % (projevily se snížené stavy býků ve výkrmu během roku 2016). Dařilo se naopak producentům drůbežního masa, kde mírný růst (odrážející i pozvolné posilování tuzemské poptávky) přetrvával již čtvrtým rokem v řadě. Nižší ceny zemědělských výrobců jatečných prasat (v roce 2015 klesly meziročně o osminu, v následujícím roce v průměru spíše stagnovaly) ovlivnily rentabilitu chovů a promítly se do stavu hospodářských zvířat. V loňském roce klesl počet chovaných prasat o meziročně 7,4 % (na 1,49 mil. kusů – nejméně ve stoleté historii). V roce 2017 se výkupní ceny z pohledu prvovýrobců vepřového vyvíjely již mnohem příznivěji a postupně došlo i k dílčí korekci ve stavech hospodářských zvířat¹⁷. Klesající produkce masa (především vepřového) nekorrespondovala s trendy v tuzemské spotřebě. Logickým důsledkem bylo další snížení soběstačnosti ČR doprovázené rostoucími dovozy, jež dále prohloubily negativní saldo agrárního obchodu ČR.

Graf 10.4 Základní ukazatele živočišné produkce (úroveň roku 2010=100)

Poznámka. Výroba jatečných zvířat, mléka a snážka vajec je uváděna v rozsahu zemědělského sektoru a domácností. *Uveden bez telat. **Od roku 2010 pouze konzumní vejce, tj. bez násadových. ***Produkce jatečných zvířat je uvedena v tunách živé hmotnosti.

Zdroj: ČSÚ

Produkce mléka i vajec se navyšovala. Přispěla k tomu i rostoucí užitkovost chovů.

Dařilo se naopak ostatním segmentům živočišné výroby. Výroba mléka rostla již sedmým rokem v řadě, byť loni byl meziroční růst (+0,5 %) za celé období nejslabší. Celému oboru pomohlo i výrazné navýšení výkupní ceny mléka (o 25,8 % meziročně). Ta se tak po propadu v roce 2016 vrátila na dlouhodobě obvyklou úroveň¹⁸. Pokračoval dlouhodobý růst užitkovosti chovů¹⁹. To platilo také o produkci vajec. Snážka vajec meziročně vzrostla o 11,8 %²⁰.

¹⁷ Dle údajů ze soupisu hospodářských zvířat (k 1. dubnu 2018) vzrostl meziročně počet prasat o 4,5 % (na 1,56 mil. kusů, i tak šlo ale o druhou nejnižší četnost v historii). Posilovaly především stavy selat a mladých prasat. Souběžně došlo také k významnému zvýšení stavu drůbeže (o desetinu, na 23,57 mil. kusů, nejvyšší stavy za posledních osm let). Relativně nejvíce přibývalo slepic (+17 %) a z méně četných podkategorií pak kachen (+42 %). V případě skotu se počty meziročně významně nezměnily (1,42 mil. kusů).

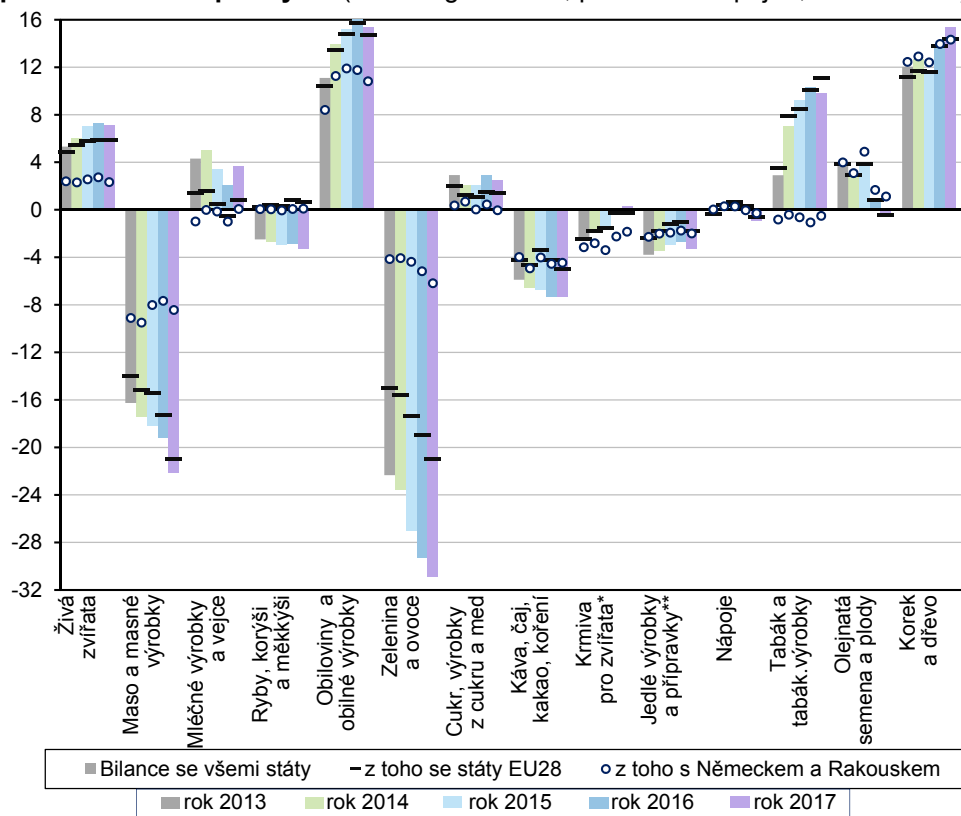
¹⁸ V posledním čtvrtletí 2017 prodávali zemědělci mléko (v jakostní třídě Q) v průměru za 9,11 korun za litr. To bylo o bezmála polovinu více než ve 3. čtvrtletí 2016, kdy rekordně nízká cena (6,15 korun za litr, nejnižší od roku 2009) odrážela primárně přetlak produkce v zemích EU (vlivem restrikcí uvalených na dovoz zemědělských produktů i potravin do Ruska umocněných dále zrušením dlouhodobě platných mléčných kvót v EU v dubnu 2015)

Nominální hodnota produkce zemědělství meziročně stagnovala. Pozitivně ji ovlivnily rostoucí ceny výrobců v rostlinné a zejména živočišné výrobě.

Zisk zemědělského odvětví meziročně mírně klesl, přesto zůstává nad úrovní průměru za posledních pět let.

Celková produkce zemědělského odvětví dosáhla loni v běžných cenách 133,5 mld. korun a meziročně fakticky stagnovala. Slabší úroda byla částečně kompenzována vyšším růstem výrobních cen (zejména u obilovin, olejnin či ovoce). Cenové vlivy (zejména u vepřového masa, mléka a vajec) ještě výrazněji ovlivnily výsledky celkové živočišné výroby (růst hodnoty produkce o 13 %). Navýšení výrobních nákladů v zemědělství bylo loni jen mírné. Hodnota mezispotřeby posílila o 2,3 %. Vyššímu růstu bránilo zlevňování u hnojiv, krmiv i elektrické energie (tyto položky tvořily bezmála třetinu všech nákladů v zemědělském odvětví). Odhadovaná výše vyplacených dotací na výrobu nadále rostla (meziročně o 5,5 %, na 32,4 mld. korun, druhou nejvyšší hodnotu v novodobé historii). Projevoval se vliv zvýšeného akcentu na ekologické aspekty hospodaření (program Greening). Podnikatelský důchod reprezentující zisk zemědělského odvětví v ČR činil 20,6 mld. korun. Přestože za roky 2014 i 2016 (ovlivněné velmi dobrými úrodami) mírně zaostal, byl stále vyšší než průměrná hodnota za poslední pětiletí. V zisku setrvává tuzemské zemědělství díky dotační podpoře nepřetržitě počínaje rokem 2004.

Graf 10.5 Saldo zahraničního obchodu ČR s vybr. produkty zemědělství a potravinářského průmyslu (dle kategorií SITC, přeshraniční pojetí, v mld. korun)

*Kromě nemletých obilnin, **Margarin, jedlé směsi, přípravky z tuku, olejů; Homogenizované potr. přípravky; Omáčky, směsi koření, hořčice, ocet; Polévky a masové vývary; Droždí, kvasinky, prášky do pečiva; ostatní hotové pokrmy
Zdroj: ČSÚ

Negativní saldo agrárního zahraničního obchodu ČR se nadále prohlubovalo – jak u prvovýrobců, tak zejména u zpracovatelů.

Po příznivějším vývoji v letech 2011 až 2015 se negativní saldo zahraničního obchodu ČR²¹ s produkty zemědělství, lesnictví a rybolovu (zachycující postavení prvovýrobců) začalo opět prohlubovat (v roce 2016 činilo 4,5 mld. korun, o rok později téměř 7 mld.). Ještě v horším postavení byli tuzemští zpracovatelé, neboť deficit obchodu s potravinářskými výrobky se meziročně prohloubil na rekordních 41,4 mld. korun, meziročně 5,3 mld. více. Z podrobnějšího členění dle klasifikace

¹⁹ Průměrná dojivost připadající na 1 krávu dosáhla 8,22 tis. litrů za rok. Proti roku 2007 se zvýšila o čtvrtinu.

²⁰ Významná část snášky vajec je realizovaná mimo zemědělský sektor (v domácnostech). Při jejich zahrnutí by celkový růst činil jen 5,7 %.

²¹ Údaje z národního poje kdy rekordně nízká cena (tí zahraničního obchodu věcně členěného dle klasifikace produkce (CZ-CPA).

Rekordní těžba dřeva se orazila v silných exportech, směřujících v drtivě většině do Německa a Rakouska.

SITC plyne, že celkový deficit v kategorii potraviny a živá zvířata v roce 2017 (37,9 mld. korun)²² byl způsoben zejména prohlubujícími se schodky v obchodu se zeleninou a ovocem a dále v kategorii maso a masné výrobky. Disproporce mezi deficitem u masa a masných výrobků a přebytky u obchodu s živými zvířaty se nadále zvětšovaly. Navzdory slabší loňské úrodě přetrvával výraznější přebytek u obilovin a obilných výrobků (15,4 mld. korun), realizovaný primárně se sousedními státy. Rekordní přebytek obchodu v kategorii dřevo a korek (15,4 mld.) měl přímou souvislost s vývojem tuzemské těžby dřeva, resp. četností kalamitních situací (povětrnostní vlivy, škůdci).²³ Prakticky veškerý vývoz surového dřeva z ČR dlouhodobě směřuje do Rakouska a Německa. Česko patří v rámci EU dlouhodobě k nejdůležitějším vývozcům dřeva²⁴.

²² Vedle zemědělské prvovýroby zahrnuje i většinu produktů zpracovatelského průmyslu (ty ještě více prohlubovaly negativní saldo obchodu).

²³ Loňská těžba dřeva byla nejvyšší v historii samostatné ČR (19,4 mil. m³ bez kůry). Meziročně vzrostla o desetinu, výhradně vlivem vysokého objemu nahodilé těžby (61 % veškeré těžby, šlo o nejvyšší podíl za posledních devět let). Nárůst těžby se týkal jen jehličnatých stromů, u listnatých v úhrnu došlo k meziročnímu poklesu o 2,4 %. Z celkového objemu nahodilé těžby dřeva v ČR připadala loni polovina na těžbu hmyzovou, více než třetina pak souvisela s nepříznivými vlivy počasí. Rozložení těžby podle krajů spíše než jejich celkovou lesnatost odráželo četnost a intenzitu výskytu kalamitních situací. Téměř 30 % celorepublikové těžby bylo realizováno v Moravskoslezském a Olomouckém kraji, v nichž drtivou většinu tvořila těžba nahodilá (více než 90 %).

²⁴ Z pohledu fyzického objemu (v m³) bylo v roce 2015 Česko pátým největším vývozcem dřeva mezi státy EU (po Švédsku, Finsku, Německu a Rakousku). Na celkovém exportu 28 zemí EU se podílelo 6,5 %.